

Joel Zernask

KPMG Baltics AS

maksu- ja õigusnõustamise valdkonna juht

tel 6268 791

jzernask@kpmg.com

Välisriigi fondid võivad nõuda Eestis dividendidelt kinnipeetud tulumaksu tagasi

Mitmed Euroopa Liidu liikmesriikide maksuhaldurid seisavad silmitsi kohustusega tagastada välisriigi fondidele nende saadud dividendidelt kinnipeetud tulumaks.

Asjaomased summad ulatuvad hinnanguliselt miljonitesse eurodesse.

Liina Mauring

KPMG Baltics AS

maksunõustaja

tel 6268 722

lmauring@kpmg.com

Kinnipeetud maksusummade tagastamise nõudeõigus on seotud Euroopa Kohtu lahendiga (C-303/07), mis käsitles juhtumit, kus Luksemburgi investeerimisfond nõudis Soome maksuhaldurilt tagasi Soome äriühingu makstud dividendidelt kinni peetud tulumaksu. Fondi hinnangul poleks dividendidelt tulumaksu kinni peetud, kui tegemist oleks olnud puhtalt Soome siseriikliku dividendimaksega. Euroopa Kohus nõustus selle argumentatsiooniga. Seega on tegemist väga olulise lahendiga avatud investeerimisfondide võrdse kohtlemise kohta Euroopas. Tallinna ringkonnakohus tegi möödunud aasta lõpul põhimõtteliselt samasisulise otsuse (3-06-398). Selle alusel on välisriigi avatud investeerimisfondidel õigus nõuda Eesti maksuametilt tagasi tulumaksu, mis on kinni peetud Eesti äriühingute poolt kõnealustele

investeerimisfondidele makstud dividendidelt. Tagasi võib nõuda Eesti Euroopa Liiduga liitumise päevast (1. mai 2004) alates kinni peetud tulumaksu. Tagastusnõue tuleb maksuhaldurile siiski edastada kolme aasta jooksul alates kohtuotsuse jõustumisest, s.o kolme aasta jooksul alates 20. aprillist 2010. Ringkonnakohtu lahend puudutas olukorda, kus Fidelity Funds, mis on Luksemburgis juriidilise isikuna registreeritud avatud investeerimisfond (eurofond), sai 2004. ja 2005. aasta maikuus dividende Hansapangalt ja Merko Ehituselt. Kuna Fidelity Fundsi osalus nimetatud äriühingutes oli alla 20%, peeti dividendidelt Eestis tulumaks kinni. Seejuures rakendati kinnipeetavat tulumaksu toona üksnes mitteresidendist juriidilistele isikutele tehtud väljamaksetele. Seevastu residendist juriidilistele isikutele ja avatud lepingulistele fondidele makstavatelt

dividendidelt tulumaksu kinni ei peetud. Fidelity Funds esitas kaebuse, et selline diskrimineerimine on vastuolus Euroopa Ühenduse asutamislepinguga, takistades kapitali vaba liikumist. Fidelity Funds põhjendas, et kuna Eestis on avatud investeerimisfondi võimalik asutada vaid varakogumi ja mitte juriidilise isikuna, siis tuleb Fidelity Fundsi maksustamisel võrrelda just Eesti avatud investeerimisfondiga, mis ei ole juriidiline isik. Fidelity Fundsi ei tuleks võrrelda residendist juriidilise isikuga, sest objektiivsetest asjaoludest tulenevalt ei ole nad võrreldavas olukorras. Samale seisukohale jõudis ka Tallinna Ringkonnakohus, kes leidis, et sarnaseid majanduslikke funktsioone täitvate investeerimisfondide omavaheline võrdlemine näitab, kas kapitali vaba liikumist ei ole piiratud, kusjuures fondi juriidiline staatus ei ole oluline. Kuna Eestis asutatud avatud investeerimisfondi saadud di-

vidende tulumaksuga ei maksustata, siis oli antud olukorras tegemist mitteresidendist fondi ja Eesti lepingulise fondi erineva kohtlemisega.

Kohus leidis, et tulumaksu kinnipidamise kohustust kehtestavat tulumaksuseaduse sätet ei ole tarvis kohaldada kuni 31. detsembrini 2006 välja makstud dividendidelt kinnipeetud tulumaksu suhtes.

Kuna kohus nõustus võrdlema Fidelity Fundsi Eestis asutatud lepingulise investeerimisfondiga, mis ei ole juriidiline isik, siis leidis tõendamist residendist fondi ja mitteresidendist fondi ebavõrdne kohtlemine ja sellest

tulenev Euroopa Ühenduse asutamislepingu rikkumine. Kohus leidis, et tulumaksu kinnipidamise kohustust kehtestavat tulumaksuseaduse sätet ei ole tarvis kohaldada kuni 31. detsembrini 2006 välja makstud dividendidelt kinnipeetud tulumaksu suhtes. KPMG hinnangul ei oleks tohtinud tulumaksu kinnipidamist toimuda ka hilisematelt Eesti residendist juriidilise isiku poolt mitteresidendist avatud investeerimisfondile makstud dividendidelt, olenemata viimase juriidilisest vormist. Seega soovitame kõigil mitteresidendist avatud investeerimisfondidel, kelle osalused Eesti ettevõtetes jäid alla 20% (kuni 2007. aastani) või 15% (kuni 2009. aastani), kaaluda eelmainitud kohtulahendile tuginedes Maksu- ja Tolliametilt kinnipeetud tulumaksu tagastamise taotlemist. •